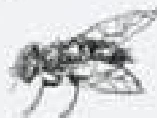









con



J




Constantin Acosmei

Jucăria mortului

Ediţia a IV-a, revăzută

Editura CASA DE PARIURI LITERARE
2012



ediția a IV-a, revăzută

prefață de Daniel Cristea-Enache
seria Poezie | colecția Reeditări

www.cdpl.ro

editura@cdpl.ro

tel.: 021.2607596; 0741.587259; 0726.407349

ISBN: 978-606-8342-64-1

editor: Cristian Cosma (un cristian)

producție: Victor Jalbă-Şoimaru

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro



Scrisoarea unui provincial

Dacă generația milenaristă nu l-ar fi avut pe Marius Ianuş, un ideal *troublemaker* publicitar, neîndoielnic că ea ar fi fost, astăzi, la fel de „cunoscută” precum Constantin Acosmei. De peste un deceniu, acest poet straniu, de un fantastic al banalității (cu formula lui Lucian Raicu), se lăfăie într-un *underground* provincial, publicându-şi acelaşi titlu tot la edituri obscure. După faimoasa editură Pan din Iaşi, după celebra Vasiliana din aceeaşi urbe, a venit rândul

mai titratei Vinea să editeze *jucăria mortului* a lui Constantin Acosmei, oferindu-i, cât de cât, posibilitatea unei întâlniri cu cititorii şi criticii literari. Ca prin vis, îmi amintesc de o întâlnire cu autorul, un ins cu figură de călugăr rus, la un Târg „Gaudeamus”. Mi-a dat oare cartea, într-una din cele trei ediții ale ei? Nu mi-a dat-o? Greu de răspuns. Tot ce pot să spun e că exemplarul pe care îl am acum în fața ochilor l-am luat cu împrumut.

Placheta, în interior, are mai mult spații albe decât şiruri de versuri; şi se citeşte, în mod normal şi la o viteză medie de lectură, în jumătate de oră. Nu mai mult. După ce ai citit-o, însă, te freci la ochi, îți masezi uşor tâmplele şi o iei de la început. După care o laşi deoparte. Şi o reiei a doua zi, trecând prin aceleaşi file mai mult albe decât tipărite şi mai degrabă comune decât poetice. N-aş vrea să se creadă că am făcut o fixație fetişistă pentru *jucăria...* lui Constantin Acosmei; dar nici n-aş fi crezut că mai este posibil un continuator necrispat al lui Bacovia, tocmai în acest ultim deceniu al turbulențelor şi revoluțiilor literare.

În fapt revoluția lirică, şi în cazul marelui model, şi în cel al bibliografului bărbos de la Iaşi, există. Ea nu contestă nimic la suprafață şi nu distruge, cu o retorică a penalizării, formulele consacrate. În schimb, dislocă noțiunea de poezie, luându-i acesteia centrul de greutate şi risipindu-l, pulverizându-l pe toată întinderea textului. Imaginile cardinale şi seriile tematice, simbolurile, tropii, rima, ritmul dispar din pagină ca şi cum şi-ar fi dovedit tot mai mult inutilitatea.

Constantin Acosmei se dispensează de ele treptat, evoluând dinspre nişte „margini” mai convenționale (o ramă a tabloului) către un centru al lirismului prim. Două sonete deschid şi închid *jucăria mortului*, arătând dexteritatea formală a poetului. Primul şi ultimul ciclu, *Maledicat* şi *Ce s-a întâmplat*, conțin bucăți vizibil mai lucrate, elaborate,

răsucite pe un fir demonstrativ, încheiate ori punctate de un clu. Jocuri de cuvinte, ironii, ba chiar o explicitare aproape supărătoare în două texte ce îndeplinesc funcția de arte poetice: „(nu sunt curios să trăiesc / nici să mor – / decât să ridic două degete / ca să răspund corect / la «întrebările profunde / ale existenței» / mai bine – două degete / să mi le bag pe gât)” (*Palinodie*); „(ce este nimic ce faci nimic / ce cauți nimic ce vrei nimic / / ce ai nimic ce te doare nimic / ce simți nimic ce spui nimic)” (*Ce s-a întâmplat*). În alte instantanee, poetul mizează pe câte o imagine, aşa zicând, vectorială, intențională, vrând să fie ironic, arătând că îşi calculează efectul. Rezultatul este fie un *hai-ku* cu skepsis, în genul glumițelor lirice gustate de „optzecişti”, fie un jet grațios de mică arteziană: „(la începutul nopții crâşma se ridică / în aer propulsată de ventilatoare / / mă strecor printre mese şi cobor să / privesc armonia grupului sanitar)” (*Apoteoză*); „(în fiecare noapte beau / un pahar de ceai negru / mă întind pe pat / cu fața în jos / îmi ascult zvâcnirile inimii / şi îmi închipui că / sunt îndrăgostit)” (*Prima iubire*). În sfârşit, în ultimul cerc din proximitatea centrului vedem poeme remarcabile, anunțând secvențele apoeticului copleşitor, dar care păstrează într-un fel sau altul legături cu versul premeditat. Registrul naturalist este neechivoc, strofa nu devine încă o pastă verbală omogenă, ci rămâne o țesătură atent realizată, cu contraste aranjate, cu imagini bine aduse din condei: „(închid ochii deschid gura / nişte scursori sunt zilele / străzile tremură cu burta la stele / mațele cântă duios – / închid ochii deschid gura / în locul lacrimilor din orbite / se scurg bucăți de scuipat)” (*Pentru nimic în lume*); „(ambulanțele intonează / copleşitoare marşuri de triumf / din cartierele mărginaşe / se aud slab exploziile demografice / însoțite de rafale prelungi de aplauze / fiecare clipă trebuie dezamorsată / ultimele

noastre nopți / au fost luminate feeric / de petele galbene de urină / de pe cearşafuri)” (*Scrisoarea unui provincial*).

De la asemenea versuri, structurate şi insolitate în maniera avangardiştilor (nici poemele de tinerețe ale lui Geo Dumitrescu nu sunt prea departe), Constantin Acosmei trece, odată cu ciclurile *Sic cogito*, *Texte poetice* şi *Relatări*, în zona de vârf a liricii sale – şi a unei întregi generații de poeți milenarişti, cărora autorul de la Iaşi le este precursor. Aceeaşi banalizare a răului şi fosforescență a urâtului, aceeaşi suferință, exprimată însă diferit: în tirade social-protestatare ori prin viziuni sumbre, post-expresioniste, la poeții generației 2000, respectiv, într-un lirism autosuficient, apatic ori nevrotic, la Constantin Acosmei. Dacă *mortul* este chiar personajul în care poetul se travesteşte şi se recunoaşte, atunci *jucăria mortului* e poezia pe care o scrie, descentrată, abulică, înclinată nicidecum spre temele majore, ci spre gesturile primare, cele mai la îndemână, ale eului regresiv: „(am stat pe recamier şi / mi-am pus mintea la contribuție / acum intră în zbor / pe fereastra deschisă / gunoaiele aruncate de la etaj / mă aplec în genunchi şi / îmi aşez fața în găleata cu / apă – ca să bolborosesc)” (*Sic cogito*); „(mi-am închis fălcile cu mâna / şi mi-am vârât pe rând vârful limbii / în toate spărturile din măsele / / atunci ai întins mâna şi ai început / să îmi încâlceşti părul – apoi / totul în jur s-a acoperit de mătreață)” (*Ars amandi*).

De observat, aici, ultimele reminiscențe ale poeticului. Autorul caută – încă – un final de climax şi scontează pe efectul de contrast între sintagma latinească ridicată în titlu (sonoră, elegantă, sclifosită) şi mizeria tristă de la subsol. În schimb, în secțiunea de *Texte poetice*, numai această formulă liminară mai prezintă un coeficient de (veche, convențională) ironie. Deja suntem înconjurați şi îmbibați de spuma cenuşie a poeziei lui Constantin Acosmei, o poezie cu

atât mai puternică şi mai originală cu cât ea a renunțat la orice retorică şi simbolistică. Versurile, aparent plate, inerte, puse pe hârtie între paranteze şi parcă în treacăt, sunt absolut uimitoare. Realitatea e fărâmițată şi tocată de o privire obosită, care proiectează asupra exteriorului obscuritatea şi petele unei vieți scurse într-o cameră sumar mobilată: „(azi când mergeam pe stradă / nişte copii se băteau cu pietre / / în stația de tramvai am / văzut o femeie care / avea un scuipat pe spate / / acum stau lungit pe saltea / şi îmi scot cu degetul / scamele adunate în buric)" (*Azi când mergeam pe stradă...*); „(de două zile nu am mai stins becul – / stau cu mâinile la spate şi mă gâdil în / palmă cu unghiile moi. când îmi clănțănesc / dinții îmi sug la sânge măselele rupte)" (*De două zile nu am mai stins becul...*).

Parcurgând cu atenție secvențele anodine, banale, ordinare ale unei existențe contemplate la lumina chioară a becului sau, afară, printre „cârduri de oameni străini", descoperim, când şi când, foşnetul prezenței demonice. „Mă trec fiorii", „mă clatin de silă", „când nu mai pot de frică", notează tot aşa, *en passant*, Constantin Acosmei, creând o senzație aproape fizică a Răului tatonant. Mai târziu, ochii aprinşi ai diavolului vor scăpăra în întunericul compact, tulburat de o tuse convulsivă: „(întind mâna iau de pe calorifer o / baterie veche de lanternă pun limba / pe lame şi mă gâdilă curentul slab / / prind între degete o şuviță murdară / din părul încâlcit o pârlesc cu țigara / la rădăcină şi apoi o arunc sub pat / / când tuşesc zvârcolindu-mă o pereche de / ochi aprinşi răsar o clipă din întuneric)" (*Tratament*).

Răul este deja instalat, în secțiunea *Relatări*, şi efortul autorului este să se dispenseze de orice grilă (morală, socială, familială) ce ar fi putut impune un criteriu de selecție şi o strategie de ajustare. Relatarea e perfect

neutrală, cu detalii josnice sau oribile captate într-o dispoziție egală, fără cel mai mărunt indiciu de morală implicată. Un ultim citat din acest poet care a ajuns, pe cont propriu, la modelul bacovian de excepțională intensitate apoetică. Mi-e destul de greu să aleg între *Relatarea unui bărbat* şi *Relatarea unui bătrân*, dar fie: „Într-o seară mergeam repede pe trotuar, urmărindu-mi chipul bosumflat în vitrinele împodobite cu ciorapi şi chiloți. Când am dat colțul în viteză, m-a zdruncinat o izbitură puternică. În fața mea zăcea o femeie trântită pe asfalt cu fața în sus. Buzele ei murmurau o lungă înjurătură. Priveam cum i se zvârcoleşte piciorul drept – o bucată de ghips se sfărâmase şi dezvelea un petic de gleznă galbenă, obrintită. I-am cules cârjele de pe jos şi am ajutat-o să se ridice în picioare. În timp ce palmele mele îi ştergeau coapsele de moloz, am simțit în buzunarul de la rochie câțiva biscuiți obişnuiți – şi atunci mi s-au încleştat fălcile de poftă.” (*Relatarea unui bărbat*).

N-aş vrea să sune a cobe, dar acest poet formidabil ieşit din subterana socială şi existențială îmi pare a fi autorul unei singure cărți. Cu toate cele trei ediții de până acum din *jucăria mortului* şi cu volumele ce vor urma. (*decembrie 2007*)

Într-adevăr, Acosmei a rămas (ca şi Ruxandra Novac) autorul unei singure cărți. Majuscula se subînțelege. Şi totuşi, avem în ecuație un element nou: apariția într-o ediție revăzută, la o editură, Casa de pariuri literare, care se bate pentru drepturile şi pentru vizibilitatea scriitorilor ei. Cei care nu l-au citit pe Acosmei îl vor citi acum; cei care l-au citit îl vor reciti. Dacă e să aleg două nume de poeți profund diferiți care să ducă mai departe partiția Mircea Cărtărescu-Ion Mureşan şi Cristian Popescu-Ioan Es. Pop, voi merge la începutul acestui text critic pentru a-l recupera pe „fratele” turbulent, întâi anarhist, acum mistic. Constantin Acosmei-

Marius Ianuş: iată faţa cu două obraze şi structura de rezistenţă a poeziei de azi. (*mai 2012*)

Daniel Cristea-Enache

Sonet

Cu ochii aţintiţi spre crucifix,
Visând la Scara lui Ioan Climáx,
În timp ce preotul rosteşte: „Pax
Vobiscum" – gata, s-a sfârşit, dau chix.

Mă-ntâmpină pe mal abrupt de Styx
Cel ce învârte-al cerurilor ax:
„Religia-i (citează El pe Marx
Dintr-un manual de socialism prolix)

Opium pentru poporul ortodox
Şi cel catolic". Am rămas perplex,
Cu ochii cât mănuşile de box,

În care El se oglindea convex.
Apoi a spus: „Făcând un paradox,
Eu sunt ca i din numărul complex".

I. MALEDICAT

seducătorul

(mai sunt ţigări până mâine
poftă de mâncare avem
talent şi pastile
hai să intrăm în bucătărie
eu îţi arăt sângele meu
tu îmi arăţi sângele tău)

scrisoarea unui provincial

(ambulanţele intonează
copleşitoare marşuri de triumf

din cartierele mărginaşe
se aud slab exploziile demografice
însoţite de rafale prelungi de aplauze
fiecare clipă trebuie dezamorsată
ultimele noastre nopţi
au fost luminate feeric
de petele galbene de urină
de pe cearşafuri
am scris pe ultimul plic
„anul unu după era noastră”
voi coborî şi eu în refugiu
cu aripile între picioare.
printr-o spărtură a zidului
privesc cum se înalţă
pe cel mai înalt catarg
drapelul alb al patriei)

pentru nimic în lume

1.
(sughit cu plăcere
beau apă de la robinet
şi sunt sigur că voi muri
mă gândesc liniştit –
„ce ştiu eu despre aceste cuvinte?”
viaţa trece – corectă –
de pe o ciornă pe alta
sunt gata să mă înduioşez
mă ascund cu ţeasta în carte)

2.
(închid ochii deschid gura
nişte scursori sunt zilele
străzile tremură cu burta la stele
maţele cântă duios –
închid ochii deschid gura

în locul lacrimilor din orbite
se scurg bucăți de scuipat)

puţin

(sunt liniştit
mângâi cu plăcere
capul răutăților

mă gândesc la oraşul
unde fumegă lăzile de gunoi
ca nişte altare de jertfă

am fost furios
am tăiat gâtul
fiolelor

am strigat în oraş
– „am şi eu un schelet
de ce să nu vă fie frică?”

lângă vitrine
mă opream
să-mi aranjez
puțin scalpul)

maledicat

(în fiecare noapte înainte de a
stinge lumina intru în bucătărie
cu gândul să dau drumul la gaz
până la urmă dau drumul la apă
iau un pahar îl clătesc apoi beau
şi mă clatin de silă mă gândesc
– „acolo în largul oceanului
pe o mare fâşie de cer nu a
zburat niciodată o pasăre”)

marşul funebru

(ferestrele patrulează în cadenţă
căruţa de la miezul nopţii trece prin sat
se sting pe rând poeziile scrise
        la lumina reşoului
colţul de pâine de pe noptieră
seamănă cu un cap de rechin)

ziua într-o cameră mobilată

(bântuie schelete metalice prin oraş
nicio femeie nu vine să arunce o
halcă de carne peste hârtiile mele
nici câinele zabeu nu mai vine la noi
mă acopăr cu o şenilă mă gândesc
dacă nu cumva am ajuns o povară
prea grea pentru frumoasa mea viaţă)

sfârşitul anului

(cine ştie ce viitor luminos se
va putea citi în măruntaiele mele

de pe marginea şanţului cerşetorul
schilod îmi urează multă sănătate
şi împlinirea tuturor dorinţelor

încă puţin şi voi avea privirea
limpede – ca borşul de la azil)

odă la viaţa mea

(să nu te dezveleşti
să nu ţii becul în ochi
să nu pui mâna pe mâţă

dacă ieşi în ogradă
şi aprinzi o ţigară
şi trezeşti găinile –
nu va fi viaţa mai

frumoasă

mai bine să deschizi
uşa şi să pui limba
pe clanța înghețată

ori să te învârteşti
în mijlocul casei cu
mâinile în buzunare
cu ochii pe var)

odă la toată lumea

(pietonii care traversează
corect. milițienii care cunosc
atâtea cântece şi glume.
bărbații care discută aprins
despre chefuri femei.
povestesc din armată.
amanții care citesc horoscopul
împreună. îşi povestesc
dimineața visele. etc.)

trei studii pentru „nud cu piciorul în groapă”

1.
(„viața omului atârnă de un fir de păr”
îmi aduc aminte aproape în fiecare seară
scoțând cu degetele un păr lung
şi negru din farfuria cu mâncare)

2.
(azi m-am plimbat prin azil
şi am cules un buchet de ciorapi
– „vai sunt atât de plăpânzi” spune
femeia înduioşată şi îi pune
repede în apă să nu se ofilească)

3.
(întotdeauna când vorbesc despre
frumusețe o femeie goală se așază
sfioasă lângă un stomac gol)

autopsie

(chiar şi acum – căpățâna e plină cu
întrebări mincinoase – o pun pe masă

dacă am vorbit am rămas aşa – cu
o falcă în cer şi cu alta în pământ)

confesiune

(primăvara te scoate din minți
o femeie fugită de la spital

într-o prăvălie un afiş explică
tranşarea cărnii de porc)

prima iubire

(în fiecare noapte beau
un pahar de ceai negru
mă întind pe pat
cu fața în jos
îmi ascult zvâcnirile inimii
şi îmi închipui că
sunt îndrăgostit)

garden-party

(nu ştiu să mă distrez –
vântul rostogoleşte o minge spartă
pe o bancă se zăreşte o namilă

mi-e frică să nu se stârnească
blândele de pe şira spinării

de un sfert de oră se plimbă pe drum
o femeie cu piciorul în ghips)

hot**ă**râre

(cred că as' noapte se afla
în grădină o mortăciune
m-am dus la vale pe drum
m-am tot gândit – „dacă
găsesc o jucărie plină de
sânge o şterg cu o cârpă"
nimic nu mi-a adus aminte
de oamenii ţepeni serioşi
zdruncinaţi în derâdere în
compartimentul aproape gol)

week-end cardiac

(n-am nici pe dracu' – până luni.
stau lângă tejghea până când
mi se dă restul închid palma
strâng pumnul mă dau la o parte

o femeie plesneşte un copil
care ţine degetul în gură –
până vine tramvaiul şi voi
pune umărul în coastele ei)

live în buc**ătă**rie

(zeii sunt vii
numai în sudalme
        şi ce dacă.
îmi arunc ochii
scuip în muzicuţă
şi cânt
până când faţa

mi se îmbălează
      şi ce dacă.
sub fereastra
deschisă un om
îşi ascute coasa
cu o cute)

curriculum vitae

(am pârlit pe reşou
pene de găină
am găsit în buzunar
      la pantaloni
nişte caramele năclăite
nu îmi dau seama
dacă îmi curge
      sânge din nas)

spune şi tu

(stau cu faţa-n sus
îmi ţin de urât
      spune şi tu.
şchiopătez pe saltea
aranjez cu mâna
un fleac lângă altul
      spune şi tu.
strănut de tristeţe
când se face noapte
şi zboară toate
muştele de pe gură)

odihna

(umblu pe o stradă
şi îmi dau seama
că am înghiţit apă

zic – „frate loveşte-mă
cu pumnul în cap
prinde-mă bine de păr
şi târăşte-mă afară

dacă ți-e scârbă
dă-mi zece lei
să mă duc în piață
şi să mă cântăresc”)

musafirul

(mă aşez pe scaun şi stau
cuminte – nu mă pârleşte
soarele nu mă prinde ploaia
fără multă milă mă uit la
pozele unor străini rătăcite
în sertar printre fleacuri
„fotografii cu cei dragi”
când nu mai pot de frică
îmi țin mâna – nu sunt în
stare să îmi astup urechile
cu degetul şi să țip –
un musafir abandonat în
sufragerie pufneşte în râs)

taedium vitae

(sunt chior de somn şi mă uit la soare
pot să pariez că nu voi muri
        anul acesta
m-am trezit cu becul aprins
am descuiat uşa am ieşit în ogradă
n-am avut chef să mă spăl pe ochi
        aştept să se întunece
o viață lungă mă pândeşte
– un intestin încâlcit pe care trupul

meu întreg nu poate să-l înfunde –
îmi amintesc cum zboară prin iarbă
o găină fără cap)

viaţa mea

(toamna adie pe străzi răsuflarea
amanților cu nasul înfundat
uneori seara intru în crâşmă şi
privesc o femeie sau alta numai
în albul ochilor până mi se face
lehamite – îmi scot bomboana
din gură şi arunc după o muscă
„trăiesc de pomană – de-ar fi primit”
când stau în casă fierb un cartof
îl cojesc şi mă uit la el cum
se învinețeşte – noaptea când mă
trezesc tuşind mă întorc pe o parte)

taedium vitae

(m-am spălat pe ochi cu apă caldă
într-o chiuvetă înfundată cu zarzavat
am pus reşoul în priză să mai
aprind o țigară până una alta
am băut ceaiul care mai rămăsese
de marți – rece şi cu mult zahăr
am deschis radioul şi am aşteptat
cu nădejde să anunțe ora exactă)

nu mă tem de moarte

(nu am avut nicio presimțire
era să mă sinucid fără să vreau
– fără să-mi dau seama –
m-am speriat dar nu mi-a fost frică
atunci când mi-a amorțit

degetul cel mic de la mâna stângă
am înghițit câteva linguri de zahăr
sunt supărat că am trăit pe lumea
asta şi sunt supărat că mor
duminică intrând în biserică aş putea
să le spun – „nu mă tem de deces”)

palinodie

(nu sunt curios să trăiesc
        nici să mor –
decât să ridic două degete
ca să răspund corect
la „întrebările profunde
        ale existenței”
mai bine – două degete
să mi le bag pe gât)

II. SIC COGITO

dimineața târziu

(azi dimineață mi-a fost puțin
scârbă m-am spălat pe dinți
cu sare de două ori aş putea să
privesc asfaltul prin transparența
dinților şi frunzele putrede
înfipte în tocurile femeilor –
încet-încet îmi iau tălpăşița
printre oamenii muncii la deal)

sâmbătă

(stau pe prag – mă strânge în
spate oamenii văd uşa deschisă
şi mă lasă în plata domnului
îmi țin genunchii în brațe

– cu palmele astea dimineață
am desfundat chiuveta –
fac cruce cu vârful piciorului
pe covorașul de cauciuc
mai târziu voi ieși pe stradă
și voi încerca să mă rătăcesc)

banchetul

(după ce am strivit țigara
în farfurie m-am spălat pe
mâini – fără să îmi îndoi
mânecile – acolo sub masă
și pe urmă am pus dopul
de plută la sticla cu apă
acum respir cu gura căscată
și clipesc din ochi aici în
spatele geamului de tablă)

la plimbare

(înghit în sec – cu urechile înfundate
de patru zile nu mi-am descălțat bocancii
– îmi aduc aminte cu nostalgie diminețile
când puteam ațipi cu capul în chiuvetă –
aștept să mă poftiți să fiu atât de bun
să mă întorc cu spatele pentru câteva clipe)

duminică

(mă așez în genunchi
cu pieptul lipit de calorifer
– de patru zile nu
mi-am mai văzut sângele
îmi aduc aminte că
se făcuse noapte și
m-au trimis să mă spăl

când am stors cârpa
am scăpat din brațe
pe beton ligheanul
de tablă şi am ascultat
cum sare smalțul)

va urma

(nu mai pot de frig – am deschis
geamurile ca să nu arunce la
noapte cu pietre şi să le spargă
azi m-am întors târziu – pe o stradă
se spărsese o țeavă de canal şi
m-am oprit acolo să mă dau pe gheață
acum stau în pat şi mă uit la
casa de peste drum – ziua când treci
prin fața porții deschise un copil
îşi îndeamnă câinele să te muşte)

prânzul

(azi dimineață m-am împiedicat
de reşou şi mi-am stricat foamea
m-am aşezat în lighean şi
am aşteptat până a dat sângele
apoi mi-am stors pijamaua şi
am pus-o la uscat pe calorifer
abia către seară am izbutit
să mănânc o felie de slănină)

poem liric

(stau rezemat şi îmi clatin capul
ştergând cu părul peretele văruit
acum simt că n-aş avea puterea
        să sting un chibrit

parcă m-am înecat cu o linguriță
de miere – mi-am supt burta şi
încet îmi împing degetele tot mai
adânc pe sub coaste)

flenduri

(nu e niciun deranj
umblu în chiloți de colo
până colo – am mâncat
un pachet de biscuiți
şi când am simțit că
voi sughița am aprins
o țigară scuturată)

apoteoză

(la începutul nopții crâşma se ridică
în aer propulsată de ventilatoare

mă strecor printre mese şi cobor să
privesc armonia grupului sanitar)

micul dejun

(azi dimineață am văzut un
mort cu fața plină de coşuri

m-am întors în cameră
şi m-am lungit pe saltea

mi-am închis pleoapele cu mâna
şi mi-am tras pătura peste ochi)

sic cogito

(am stat pe recamier şi
mi-am pus mintea la contribuție
acum intră în zbor

pe fereastra deschisă
gunoaiele aruncate de la etaj
mă aplec în genunchi şi
îmi aşez fața în găleata cu
apă – ca să bolborosesc)

jucătorul

(am şters mingea de pantaloni
mi-am lipit buzele de spărtură
– lângă bulina portocalie –
şi am umflat-o cât am putut

când am scuipat am văzut că
îmi curge sânge de la măsea)

tunete şi fulgere

(mă rugam în brațele lor
să-mi scoată ochii şi să
îmi înfunde urechile cu ei

când au început să râdă
mi-am dat seama că
aveau gura plină cu apă)

întâlnire

(când ajungem față în față
punga – pe care o țin cu mâna
stângă – mă prefac că o scap

ne aplecăm după ea în acelaşi
timp şi ne izbim cap în cap)

ars amandi

(mă ascund în
spatele tău şi îți acopăr

urechile cu palmele
aştept să pui
paharul cu limonadă
pe etajera de teracotă
îți întind mâna
te invit să ne plimbăm
pe lângă şifonier
cu un picior încălțat şi
cu unul desculț)
amărăciune

(mi-am scos degetele din urechi
şi pe urmă le-am băgat în gură)
asta s-o crezi tu

(aprind becul. închid ochii

într-o zi am târât
salteaua în mijlocul camerei
şi m-am dat peste cap

într-o altă zi
m-am aşezat la masă şi
am rupt două țigări

sunt viu. îmi scuip în sân)
sfârşit

(mă dezvelesc şi mă ridic de pe saltea
mă întind şi apuc dulia şi cuprind
becul cu un capăt al fularului de
la gât – şi îl învârt şi îl sting)
somn dulce

(guma verzuie pe care o

mestecam când am adormit

am găsit-o dimineaţă
încleiată în părul încâlcit)

clipa morţii

(stau în genunchi – cu mâinile la spate
până când îmi amorţesc bine picioarele

apoi mă ridic sprijinindu-mă de sobă
şi încep să merg – ţopăind de plăcere)

ars amandi

(musca amorţită
care se plimba
pe genunchii tăi

a zburat şi mi s-a
aşezat pe obraz)

echilibru

(am tras cu cleştele
cercurile de la plită

am sorbit o înghiţitură
din paharul cu slatină

mai am patru ţigări
şi patru chibrituri)

comèdie

(mă suisem călare pe fereastră
îmi legănam piciorul desculţ
    deasupra străzii

cu mâna stângă ţineam de
urechi un iepure mort şi atunci

am pus frână)

jucăria mortului

(am scos câteva oase
de sub saltea şi
am făcut o morişcă

în timp ce morişca
se învârtea mi-am
împachetat capul
într-o coală de hârtie)

ars amandi

(mi-am închis fălcile cu mâna
şi mi-am vârât pe rând vârful limbii
în toate spărturile din măsele

atunci ai întins mâna şi ai început
să îmi încâlceşti părul – apoi
totul în jur s-a acoperit de mătreață)

reverență

(m-am aplecat şi
mi-am smuls covorul
de sub picioare)

sâmbătă

(ar fi trebuit să le spun pe
şleau care este ordinea în care
amorțesc degetele de la mână

acum este aproape întuneric
şi abia îmi mai pot desluşi
lungul nasului într-o oglinjoară
pe care mi-au aşezat-o pe buze)

te-a întrebat cineva ceva?

(între voi se va ivi un trădător
care va mărturisi – viața lui
scursă într-o cameră mobilată

dar după numai câteva zile
cercetările vor dovedi că mințise)

III. TEXTE POETICE

* * *

(şedeam ghemuit pe bordură
lângă o băltoacă şi a trecut în
viteză un camion cu remorcă

am pornit încet printre blocuri
– am ajuns la un loc pentru
joacă şi m-am dat în scrânciob)

* * *

(azi când mergeam pe stradă
nişte copii se băteau cu pietre

în stația de tramvai am
văzut o femeie care
avea un scuipat pe spate

acum stau lungit pe saltea
şi îmi scot cu degetul
scamele adunate în buric)

* * *

(stau lungit pe burtă în patul cu arcuri
după un paravan făcut dintr-o pătură
la o veioză făcută dintr-o cutie de carton
– din când în când îmi înghit saliva)

* * *

(azi dimineață mergeam încet pe stradă
şi simțeam cum mi se trag ciorapii
– puțin după ce am trecut de aprozar
mi-au rămas călcâiele goale în pantofi)
* * *

(mă ridic în genunchi la căpătâiul patului
mă sprijin cu mâinile pe marginea mesei
scot din pachet ultima țigară mă aplec şi
încerc să o aprind la becul de la veioză)
* * *

(mergeam pe trotuar cu capul în jos
şi m-a orbit o lumină puternică. am
ridicat capul şi am zărit pe balcon
un copil punându-mi oglinda în ochi)
* * *

(am scos elasticul de la pantalonii
de pijama şi am făcut o praştie –
am încărcat cu dopul de la sticlă
şi am tras în perdeaua de la geam)
* * *

(iau apă în gură trag aer în piept îmi dau
capul pe spate închid ochii şi fac gargară
– când mă înec aplec capul şi în chiuvetă
se scurge apa călduță din gură şi din nas)
* * *

(treceam încet cu bicicleta prin bălțile
de pe drum. când am ridicat ochii în

zare glodul strălucea ca soarele. atunci
mi-am luat picioarele de pe pedale)
* * *

(îmi împing scaunul puțin mai în spate
şi ridic piciorul amorțit pe marginea mesei
mişc încetişor degetul mare ieşit din
ciorapul rupt – mă trec fiorii)
* * *

(de două zile nu am mai stins becul –
stau cu mâinile la spate şi mă gâdil în
palmă cu unghiile moi. când îmi clănțănesc
dinții îmi sug la sânge măselele rupte)
* * *

(mă retrag încet până lângă perete
îmi țin răsuflarea cu muşchii încordați
îmi fac avânt mă învârt repede de
două ori şi mă rostogolesc din pat)

IV. RELATĂRI

Relatarea unui copil

Într-o zi stăteam la masă cu părinții mei. Eu mestecam de mai multă vreme o bucată de brânză goală, sfărâmicioasă şi acră. Am încercat s-o înghit, strângând din ochi, însă brânza mi s-a oprit în gâtlej. Am tuşit încet, dar când am tras aer m-am înecat. Am început să horcăi şi să icnesc, printre hohotele de plâns, zvârcolindu-mă pe scaun. Mama s-a repezit şi m-a luat în brațe, m-a înturnat cu capul în jos şi a început să mă lovească cu pumnul după ceafă, până când am vărsat urlând tot ce aveam în stomac. Apoi m-a aşezat pe scaun, m-a şters pe la gură cu şorțul şi mi-a dat

să beau nişte apă. Tatăl meu a muşcat nişte pâine şi nişte slănină, a mestecat bine înghițitura, apoi a luat-o cu degetele şi mi-a băgat-o în gură.

Relatarea unui copil

Într-o zi, pe când molfăiam un biscuit uscat, un dinte din față a început să se clatine. Atunci l-am legat cu o ață, iar capătul ei l-am înnodat de clanța uşii deschise. M-am aşezat în genunchi, am închis ochii şi am împins uşa cu putere. Ața întinsă a vibrat, am simțit o durere scurtă şi apoi gura mi s-a umplut cu sânge cald, izvorât din gingia goală. Am deschis ochii şi am văzut dintele înnegrit legănându-se încet, spânzurat de clanță. L-am dezlegat, l-am băgat într-un cocoloş făcut din miez de pâine, apoi am ieşit în ogradă şi am încercat să-l arunc peste acoperişul casei. Cocoloşul s-a rostogolit pe țigle şi s-a oprit în streaşină.

Relatarea unui copil

Într-o zi am avut musafiri. O doamnă m-a luat în brațe şi m-a pupat. „Spune – cum te cheamă pe tine, câți ani ai, al cui eşti tu, bravo ție, să creşti mare etc.” Am fugit, m-am ascuns în şifonier şi am aşteptat. Când a trecut doamna prin cameră am împins uşa şi am scos un țipăt lângă picioarele ei. „Vai, ce rău m-ai speriat, potlogarule, vino şi scuipă-mi în sân!” Doamna s-a aplecat, şi-a lărgit cu mâna gulerul de la flanelă, şi-a dat capul pe spate. Atunci mi-am frecat repede gingiile cu limba şi saliva a izvorât, umplându-mi gura.

Relatarea unui copil

Era întuneric beznă. Pe cărarea spre veceul din capătul grădinii mergea încet, cu paşi mărunți, o femeie bătrână. După ce a intrat în veceu, am ieşit tupilându-mă de după tufele de salcâm, unde mă ascunsesem la pândă, şi am tras

repede zăvorul ce închide uşa pe dinafară. Apoi am rupt-o la fugă pe lângă gardul de sârmă ghimpată.

Relatarea unui copil

Găinile cotcodăceau asurzitor. Am intrat în şopron şi, suflecându-mi mânecile, m-am cățărat pe grinzi până la cuibarul făcut dintr-o ladă stricată, umplută cu paie. Când m-am apropiat, cloşca a început să se înfoaie, cârâind şi cloncănind, năpustindu-se să mă lovească cu ciocul. Am făcut o fentă, am înşfăcat-o de o aripă şi am săltat-o în aer. Cloşca se zbătea, încercând să mă apuce cu ghearele, şi pălăia cu aripa liberă, stârnind colbul. Ținând-o cât mai departe, fără să răsuflu, am sărit pe nişte surcele şi am ieşit din şopron. Apoi am prins capătul de sfoară înnodat de un picior (cu care fusese priponită de o şipcă putredă din gard) şi am târât cloşca în fugă peste arătură, până pe malul gârlei. Acolo am băgat-o cu coada în apa rece şi am început să o scald.

Relatarea unui copil

Într-o zi veneam de la şcoală, dădeam cu piciorul în pietrele de pe drum, fluierând refrenul unui cântec patriotic învățat cu câteva ore în urmă. La o poartă deschisă stătea o femeie, ținând în brațe o găină albă cu gâtul gol. Când am ajuns în dreptul ei am spus „Bună ziua!” şi femeia m-a întrebat dacă ştiu să tai o găină. Am dat din cap că ştiu, am prins găina strâns între glezne, m-am aplecat (cu ghiozdanul în spate) şi, ținându-i capul întins cu o mână, i-am tăiat gâtul cu cuțitul. Apoi am dat drumul găinii fără cap să se zvârcolească în şanț, am şters cuțitul plin de sânge pe iarbă şi l-am înapoiat. Femeia a apucat găina țeapănă de picioare şi a intrat în ogradă. A turnat apă clocotită într-un lighean, ca să opărească găina şi să o jumulească. Apoi a scăpărat

un chibrit, aprinzând nişte vată îmbibată cu spirt medicinal, ca să pârlească găina de cotori.

Relatarea unui copil

Într-o zi tatăl meu a venit acasă beat, a traversat holul şi s-a prăbuşit îmbrăcat pe patul cu arcuri din dormitor. În casă era cald. După câteva minute s-a năpustit izbindu-se de pereți către baie, dar nu a mai ajuns până acolo şi a vomat de câteva ori pe linoleumul din hol, apoi s-a întors încet în dormitor. Atunci eu am ieşit din bucătărie, m-am încălțat cu sandalele, mi-am făcut avânt, am strigat „Pârtie!” şi am început să mă dau pe gheață, alunecând pe voma tatălui meu. M-am jucat aşa mai multă vreme (am căzut de câteva ori, dar m-am ridicat imediat şi am luat-o de la capăt), până când uşa de la intrare s-a deschis şi mama m-a prins din viteză în brațe, scăpând sacoşa cu legume din mâna stângă.

Relatarea unui copil

Într-o duminică seara, eu mă jucam la poartă – legam cu capete de sfoară mai multe pietre şi bețe între ele şi apoi le aruncam ca să se agațe pe sârmele electrice. Când începuse să se întunece, mama a ieşit din ogradă şi m-a trimis după pălărie. Pe drum, nişte copii au aruncat cu pietre într-o baltă, ca să mă stropească pe când treceam. Când am ajuns la crâşmă, doi oameni se băteau, răsturnând mesele de tablă de pe terasă. Unul avea în mână o sticlă cu fundul spart, iar celălalt un picior de scaun. Alți oameni stăteau şi se uitau la ei. M-am mai învârtit pe acolo şi l-am văzut pe tatăl meu dormind într-un şanț. Costumul cel bun era plin de glod, pantofii erau înfundați în mâl, un capăt desfăcut al curelei de la pantaloni spânzura peste buruieni. M-am apropiat tiptil şi i-am luat pălăria, ca să nu i-o fure cineva. Atunci el a ridicat capul, cu fața roşie şi umflată de la urzicături, şi a început să înjure, apoi a băut nişte vin din

sticlă şi s-a culcat la loc. Eu mi-am pus pe cap pălăria lui asudată, care îmi cădea pe ochi, şi am pornit înapoi. Până acasă mai mult am alergat ferindu-mă, fiindcă un copil mai mare tot încerca să dea peste mine cu bicicleta.

Relatarea unui copil

Într-o zi mergeam pe drum cu o fată. Un copil cățărat pe gard a început să strige după noi: „Gagica şi gagelul!" M-am oprit şi l-am amenințat: „Lasă că treci tu pe la poartă pe la mine!..." (Mi-am umplut obrajii cu aer şi apoi i-am lovit cu pumnul, ca să țâşnească aerul printre buze.) „...Îți umflu botul!" Între timp, un copil mai mare, care sărise peste gard mai la vale, s-a apropiat pe furiş din spate şi mi-a tras în jos pantalonii de trening, apoi a început să-mi dea dupaci în spinare. Am vrut s-o rup la fugă, dar m-am împiedicat în pantalonii lăsați pe vine şi m-am prăbuşit pe prundiş, julindu-mi genunchii. Am răcnit până când copilul care mă caftea mi-a dat pace şi a intrat în ogradă. M-am sculat din colb, mi-am ridicat pantalonii şi am pornit mai departe. Când am trecut, cu capul în pământ, pe lângă un moşneag, acesta a strigat: „Bună ziua – flăcău!", apoi a început să râdă răguşit. O femeie care se uita peste gard m-a ocărât că nu port respectul la oameni pe drum. Mai încolo, după cotitură, am luat un bolovan şi i-am ologit femeii nişte pui, care umblau după cloşcă prin şanț. Fata, care alergase înainte, s-a apropiat şi a început să rostească, cu vocea sugrumată, arătând către mine cu degetul: „Treaba ta! Nu mă interesează! Te spun!" Am mai mers şi am ajuns acasă. Când m-a văzut, mama mi-a zis: „Bine ți-au făcut! Aşa-ți trebuie!"

Relatarea unui bărbat

Într-o seară mergeam repede pe trotuar, urmărindu-mi chipul bosumflat în vitrinele împodobite cu ciorapi şi chiloți.

Când am dat colțul în viteză, m-a zdruncinat o izbitură puternică. În fața mea zăcea o femeie trântită pe asfalt cu fața în sus. Buzele ei murmurau o lungă înjurătură. Priveam cum i se zvârcolește piciorul drept – o bucată de ghips se sfărâmase și dezvelea un petic de gleznă galbenă, obrintită. I-am cules cârjele de pe jos și am ajutat-o să se ridice în picioare. În timp ce palmele mele îi ștergeau coapsele de moloz, am simțit în buzunarul de la rochie câțiva biscuiți obișnuiți – și atunci mi s-au încleștat fălcile de poftă.

Relatarea unui bărbat

Eram chior de somn. M-am întors cu fața la perete și mi-am tras pătura peste ochi. După un timp, ea a aprins becul și a pus reșoul în priză. M-am învârtit pe partea cealaltă, dezvelindu-mă. Ea s-a aplecat în genunchi, și-a aprins o țigară de la rezistență și a început să sufle fumul cu vârful buzelor spre gura mea căscată, horcăind încet. Pe urmă a pus un disc zgâriat, și-a lepădat capotul pe scaun și s-a fâțâit prin odaie, legănându-se după melodie. A luat de pe masă o sticlă și două pahare, apoi s-a ghemuit la căpătâiul patului. A umplut unul dintre ele și a început să toarne cu țârâita lichidul dintr-un pahar în altul, șoptindu-mi la ureche. Când m-am trezit dimineața târziu în camera goală, m-am aplecat la marginea patului ud și am scuipat cu putere pe reșoul aprins.

Relatarea unui bărbat

Era în puterea nopții. M-am dat jos din pat și m-am îmbrăcat cu haina de fâș. Am ieșit din cameră, lăsând becul aprins, am coborât scările tropăind și am ajuns în stradă. M-am plimbat o vreme printre mașinile parcate pe trotuar, apoi am pornit către locul de joacă al copiilor și mi-am umplut buzunarele cu pietre. M-am întors și am început să arunc, țintind în fereastra luminată a camerei mele, la etajul

trei. Când am nimerit, geamul s-a spart şi cioburile au căzut cu zgomot. S-au aprins câteva lumini şi un vecin a ieşit în balcon înjurând. Atunci am rupt-o la fugă prin cartierul muncitoresc.

Relatarea unui bărbat

Într-o sărbătoare am stat cu vecinul pe bancă în fața blocului, am băut o sticlă de votcă şi apoi am început să ne distrăm. Mai întâi am tras la sorți cu un băț de chibrit – pe care l-am lăsat să-mi cadă printre degete când îl ascundeam, cu mâinile la spate. Vecinul a pierdut şi a trebuit să se pregătească: a întors capul şi şi-a acoperit ochii cu palma stângă, iar palma dreaptă a potrivit-o cu dosul peste urechea stângă. Atunci m-am ridicat în picioare, mi-am făcut elan şi, pe neaşteptate, l-am lovit cât am putut cu pumnul în palma deschisă, prăvălindu-l pe bancă. El s-a ridicat tehui şi a privit în jur, străduindu-se să ghicească. I-am înfruntat privirea, bâzâind cu vârful buzelor ca un muscoi, pentru a-l încurca.

Relatarea unui bărbat

Se lăsa întunericul şi strada era aproape pustie. La distanță în fața mea un om mergea grăbit pe trotuar, prin ploaia măruntă, cu mâinile îndesate în buzunarele paltonului. Am mers un timp în urma lui, apropiindu-mă fără să îl depăşesc. Când trecea pe lângă o baltă l-am lovit scurt, din lateral, peste glezna piciorului drept, cu care tocmai păşea. Vârful acestuia s-a agățat de pulpa piciorului stâng. Dezechilibrat, s-a înălțat pe vârful piciorului de sprijin, încercând un mic salt, cât să-şi elibereze celălalt picior. Atunci l-am îmbrâncit puțin din spate cu mâna dreaptă. A apucat să-şi smulgă mâinile din buzunare, desfăcându-le, apoi s-a prăbuşit răcnind pe asfaltul ud. Eu am traversat şi m-am strecurat printre blocuri.

Relatarea unui bărbat

Eram rupt de oboseală. M-am aşezat pe o bancă la umbră şi am ațipit. O țigancă bătrână care umbla cu ghicitul s-a apropiat pe furiş şi mi-a smuls nişte fire de păr din cap, cerându-mi un ban mare ca să nu-mi facă vrăji. Dezmeticindu-mă, m-am repezit să pun mâna pe ea – însă m-am poticnit, fiindcă un copil care se juca în preajmă cu o maşinuță, în timp ce moțăiam, îmi înnodase între ele şireturile de la bocanci.

Relatarea unui bărbat

Într-o seară mă întorceam acasă abțiguit. În gangul întunecos, sprijinit de zid, un om cu ochelari fumurii stătea cu palma întinsă şi cerea de pomană. Vrând să fac o glumă, m-am apropiat de el clătinându-mă şi am zis „Hai noroc!”, întinzându-i mâna dreaptă. Insul a apucat-o strâns, s-a aplecat puțin, a făcut o piruetă spre stânga şi mi-a răsucit mâna la spate. Am căzut în genunchi, apoi m-am prăvălit pe caldarâm. Când am ajuns acasă, am adunat scrumierele pline împrăştiate prin cameră, am dat chiştoacele la o parte şi am strâns cenuşa pe un ziar. Apoi am încălzit apă într-o cratiță pe reşou, am turnat scrumul de țigară în apa clocotită, am lăsat puțin leşia să se limpezească şi am început să mă spăl în lighean. Pe când frecam părul încâlcit cu degetele ca să facă spume, nişte stropi de leşie mi-au intrat în ochi. Scânceam de usturime şi n-aveam cu ce mă clăti. M-am îndreptat spre chiuvetă orbecăind.

Relatarea unui bărbat

Într-o dimineață am intrat în crâşmă, am cumpărat un pahar cu votcă ieftină de la tejghea şi m-am aşezat la o masă, tremurând înfrigurat. Am băut repede o gură, m-am strâmbat şi am pufnit, apoi am scos pachetul şi mi-am

aprins o țigară. S-a nimerit una care avea nişte cioturi şi a trebuit să pufăi de mai multe ori până să ardă ca lumea. Când am tras în piept, un vălătuc de fum mi-a intrat drept în ochi. M-am înecat şi am tuşit, iar fumul mi-a ieşit pe nări. De usturime, mi-am frecat cu mâna ochii înroşiți până am văzut scântei. La o masă din apropiere, un bărbat în costum, cu cravată la gât, sorbea cu vârful buzelor dintr-o ceaşcă de cafea aromată, în care turnase un strop de coniac. Ținea cu degetele întinse o țigară bună, din care o şuviță dreaptă de fum se ridica până aproape de tavan. Când expira fumul, îşi țuguia buzele şi făcea nişte rotocoale albăstrii, care pluteau un timp în aer, înainte să se destrame. Aş fi vrut să-l întâlnesc odată într-un loc pustiu şi întunecos şi să-l întreb cât e ceasul.

Relatarea unui bărbat

Mergând pe stradă, am scos o țigară umedă din pachet, apoi m-am scotocit prin toate buzunarele, dar n-am găsit cutia de chibrituri. M-am apropiat de un trecător şi l-am întrebat: „Nu te supăra, ai cumva un foc?" Fără să răspundă, acesta mi-a întins o brichetă. M-am întors cu spatele contra vântului şi, după mai multe încercări, am izbutit să-mi aprind țigara, ocrotind flacăra în căuşul palmelor. Am tras un fum, i-am zis „Mulțumesc frumos!" necunoscutului şi am pornit mai departe – băgând bricheta în buzunar fără să-mi dau seama. Mi-am adus aminte de întâmplare noaptea târziu, când am descoperit bricheta străină. Stăteam de multă vreme singur la o masă în crâşmă şi simțeam că nu mă mai pot ridica de pe scaun, de parcă eram înlănțuit. Fumam cu ochii în tavan şi mi se năzărea că mă aflu pe vârful unui munte învăluit în ceață. Când mi se învârtea capul şi mă apuca amețeala închideam ochii, ferindu-mă să mă uit în jos. Respiram greu în aerul rarefiat şi mi se înfundau tot timpul urechile. Din când în când mai sorbeam

câte o înghițitură din paharul cu votcă şi atunci mă săgeta o durere – ca şi cum clonțul unei păsări mi-ar fi ciugulit ficatul.

Relatarea unui b**ă**rbat

Într-o seară mergeam pe o stradă la deal, prin ceața amestecată cu fum de eşapament, spre stația de tramvai. Cu îndrăzneală, întorceam capul după câte o femeie singură şi fluieram încet în urma ei până o pierdeam din ochi. Când a venit un tramvai, m-am îngrămădit şi am ocupat un loc în față. Pe interval, în dreptul meu, se proțăpise o bătrână ciolănoasă, care mirosea a vin de surcele. M-am întors şi am privit pe geam. Când a trecut tramvaiul pe lângă o biserică în construcție, băbătia şi-a desprins mâinile de pe bară şi a început să-şi facă nişte cruci mari. La o hurducătură, s-a dezechilibrat şi s-a prăbuşit cu toată greutatea ei peste mine. Am crezut că mă farmă în bucăți.

Relatarea unui b**ă**rbat

N-am avut încotro. Umblam pe o stradă printre cârduri de oameni străini, trăgând cu urechea la înjurăturile lor. M-am oprit asurzit de claxonul unei maşini, am întors capul şi farurile m-au orbit. Atunci m-a cârpit peste gură un tânăr – care întinsese mâna să ceară țigări. Am intrat într-o crâşmă, am plătit un pahar, m-am aşezat la masa din colț şi am stat acolo până când m-a văzut un paznic, m-a apucat de mânecă şi m-a târât afară. Am intrat într-un bloc, am urcat pe întuneric câteva etaje şi am sunat la uşa unui apartament. Un bătrân în pijama a deschis şi m-a îmbrâncit cu putere pe scări. Am ieşit din bloc pe uşa din spate, m-am vârât printre scaieții uscați. Atunci am zărit în beznă pe un bolovan lângă zid nişte excremente de câine fosforescente.

Relatarea unui b**ă**trân

Într-o dimineață mergeam prin ploaie, fumând un chiştoc de țigară. Din murdăria înmuiată de pe corpul meu se ivise un fel de spumă cenuşie pe hainele ude leoarcă. Pe stradă nu era nici țipenie de om. Atunci mi-am încetinit paşii şi am lăsat să curgă în pantaloni urina caldă. Simțeam cum mi se prelinge pe picioare şi se adună clipocind în căputa cizmelor de cauciuc. Când am ridicat ochii, fereastra unui apartament s-a deschis, la etajul trei, şi un bărbat în maieu a început să facă mişcări de înviorare.

Relatarea unui bătrân

Mă dureau varicele de pe picioare. M-am aşezat pe trepte, la intrarea în cinematograf, şi am pufăit nişte chiştoace de pe jos. Pe urmă am mers încet spre casă. Când am intrat în cameră, am văzut în oglindă că aveam buzele mânjite cu ruj – de pe mucurile de țigară. Înainte de a mă lungi în pat, am scos din rama oglinzii o fotografie în culori cu o femeie machiată vorbind la telefon. (Când o suceşti cu mâinile amorțite ea zâmbeşte şi îți face cu ochiul stâng.) Nu după mult timp am simțit înțepătura unui bold – rătăcit în bulendrele de pe pat peste care mă tăvăleam agale. De-atunci vârful de oțel rupt în carnea uscată se îndreaptă încet către inimă.

Relatarea unui bătrân

Într-o noapte am ieşit la plimbare. Când am ajuns în dreptul neonului din fundac, am văzut că îmbrăcasem puloverul pe dos, cu marginile deşirate ale cusăturilor în afară. L-am apucat cu mâinile de gulerul lărgit şi, aplecându-mă puțin, l-am tras peste cap. Puloverul a trosnit, scoțând nişte scântei. Apoi i-am dat drumul şi l-am călcat în picioare de câteva ori, ca să nu-mi meargă rău. Atunci m-a apucat un cârcel şi m-am chircit de durere. Şchiopătând, am scos bricheta de plastic din buzunarul de la spate şi am izbit-o

cu mânie de asfalt. Când a explodat – m-a prins flama şi urechile mi-au țiuit.

Relatarea unui bătrân

Într-o sâmbătă am intrat în curtea bisericii şi mi-am făcut de treabă prin îmbulzeala de la colive. Tot încercând să mă apropii de un om care turna rachiu dintr-o sticlă în pahare de plastic, m-am pomenit tras de mânecă şi am căpătat de la nişte doamne o sacoşă galbenă plină cu pomană. Ruşinat, am zis „Bogdaproste!” şi m-am strecurat cu greu spre ieşire. Am traversat strada şi m-am aşezat pe o bordură să mă uit în sacoşă pe îndelete. Atunci nişte câini au apărut din tufişuri şi au început să se învârtă schelălăind pe lângă mine. Am cotrobăit în sacoşă, am scos nişte covrigi uscați, apoi am ademenit o cățea numai piele şi oase, aruncându-i câteva felii de salam, şi m-am chinuit să-i vâr covrigii în coada flocăită. După ce a înfulecat, am alungat-o pe trotuar, printre oamenii care mergeau la brațetă.

Relatarea unui bătrân

Într-o după-amiază mi-a venit cheful să umblu fleaura prin oraş. După ce am ieşit dintre blocuri, am zărit o bancă liberă lângă trotuar şi m-am aşezat pe un colț – să-mi trag puțin sufletul. Nu mă tăia capul încotro să apuc. Din când în când îmi prindeam strâns, cu două degete, sprâncenele stufoase, apoi închideam ochii şi smuceam (în acelaşi timp şi cu aceeaşi putere) – să văd din ce parte se smulg mai multe fire. Din când în când adunam salivă, scuipam în palma stângă şi o țineam deschisă, apoi ridicam mâna dreaptă şi loveam pe mijloc cu muchia palmei – să văd în ce parte sare scuipatul. Când s-a făcut întuneric, şedeam înțepenit pe aceeaşi bancă, cu sprâncenele smulse şi cu gura uscată. Din când în când îmi răsuceam gâtul şi mă uitam peste umăr la milițianul ivit în mijlocul intersecției,

care şuiera şi gesticula fără oprire, chiorât de farurile maşinilor.

Relatarea unui bătrân

Nu mai țin minte cum am luat-o razna. Dădeam târcoale prin nişte hârtoape, cu noaptea în cap. Mergeam crăcănat peste bălării şi făceam gălăgie, ca să nu mă rupă nişte câini. Am auzit de departe un huruit înfundat, apoi am zărit prin fumul de păcură, chiar în mijlocul drumului, o rablă ruginită care trepida din toate şuruburile. Pompa trăgea cu putere – un furtun lung şi gros, vârât printre şipcile gardului într-un veceu, se încolăcea în convulsii. Am simțit că mă apucă leşinul, am întors spatele şi am luat-o la sănătoasa. Când m-am dezmeticit mă aflam în lift. Eram desculț, aveam capul spart şi urcam.

Relatarea unui bătrân

Într-o zi am călătorit la oraş. Autobuzul aglomerat cobora serpentinele în viteză. O doamnă s-a ridicat de pe scaun, a scos din buzunarul genții de voiaj o sacoşă de plastic (imprimată cu poza unei femei în chiloți călare pe o motocicletă), apoi s-a aşezat şi, desfăcându-şi punga în față, a vomat icnind de câteva ori. Ajuns în oraş, am căutat magazinul universal şi am urcat pe scările rulante până la ultimul etaj. O femeie gravidă stătea la coadă ca să plătească un coş plin cu scutece şi pelinci. Cuprinsă pe neaşteptate de grețuri, a făcut doi paşi în lateral şi a vomat în pumni, cu ochii holbați şi cu fața lividă. Am coborât din magazin, am intrat într-o crâşmă din apropiere şi am făcut consumație. Mai târziu am traversat strada, împleticindu-mă printre maşini şi claxoane, am intrat în parc şi m-am lungit cu fața în sus pe o bancă, în bătaia soarelui. Nu după mult timp am început să horcăi şi să mă zvârcolesc, înecându-mă cu propria vomă. M-am întors cu trenul

personal. În compartiment stăteau de vorbă o profesoară navetistă şi o femeie care mergea la mănăstiri. În liniştea lăsată după intrarea trenului în tunel, am aprins bricheta şi le-am surprins pe amândouă cu limba scoasă, schimonosindu-se la mine.

Relatarea unui bătrân

Am dat pătura la o parte şi am început să culeg în palmă de pe cearşaf firmituri de pâine, fire de tutun, coji de var, unghii tăiate, o zgaibă uscată. Am adunat în chiuvetă hârtiile mototolite de sub pat şi le-am dat foc cu bricheta. Apoi am deschis robinetul şi scrumul a sfârâit. Bucăți negre de spuză au început să plutească prin cameră. Am ieşit pe balcon, mi-am încleştat mâinile pe balustradă şi m-am uitat în jos. De la blocurile vecine se auzea liturghia la un aparat de radio dat tare. Atunci am început să sughit. Am traversat camera şi am ieşit pe hol, lăsând uşa numai alăturată. Aşteptam să o trântească curentul, să mă sperii şi să îmi treacă sughițul. Pe când făceam câțiva paşi prin fața uşii, ca să îmi distrag atenția, am alunecat pe un scuipat. Nu m-am mai putut ridica. Am reuşit doar să mă sprijin cu moalele capului de perete. Am deschis gura şi am început să-mi clatin încet un dinte cu degetul.

V. CE S-A ÎNTÂMPLAT

pe trotuar

(saltul din mers totuşi amplu rotirea
rapidă prin aer mâinile fluturate apoi
lipite de corpul drept ca o lumânare şi
plonjonul scurt cu creştetul în asfalt)

arşiță

(întind mâna desprind termometrul

din cui şi îi dau drumul pe pardoseală
mă târăsc în genunchi după boabele
de mercur care se împrăştie cu iuțeală
bag mâna până la cot sub vestiar
închid ochii şi duc la gură pumnul
cu excremente mărunte de şoarece)

sâmbătă

(ieri am văzut urmele de bocanci
plini de excremente – pe tavanul
veceului de la crâşmă

aprind un chiştoc scuip pe jos
beau o gură de apă clocită din
sticla de lângă pat

voi pune la fiert în cratiță pe
reşoul făcut dintr-o cărămidă
un ceai de chibrituri)

tratament

(întind mâna iau de pe calorifer o
baterie veche de lanternă pun limba
pe lame şi mă gâdilă curentul slab

prind între degete o şuviță murdară
din părul încâlcit o pârlesc cu țigara
la rădăcină şi apoi o arunc sub pat

când tuşesc zvârcolindu-mă o pereche de
ochi aprinşi răsar o clipă din întuneric)

egal cu zero

(am sărit puțin pe patul cu arcurile rupte
apoi am dat peste cap paharul cu rachiu
de pufoaică răsuflat am scos din buzunar

o bucată de smoală şi am mestecat-o încet
între dinți. acum stau pe marginea patului
şi bat din pumni fără vlagă repetând în
răstimp – „ciudă-na, ciudă-na, ciudă-na”)

recapitulare

(să mă bat cu pumnul în piept până
când nu mai am aer. să mă dau cu
capul de perete până când vecinul bate
în calorifer. să beau poşirca înăcrită
din borcan şi să scrâşnesc din măsele.
din când în când să mă urc pe scaun
lângă chiuvetă sub un capăt de țeavă
şi să mă spânzur cu ață de papiotă)

umanizare

(şi eu sunt la fel de prost ca şi voi
şi eu sunt la fel de ticălos ca şi voi
şi eu sunt la fel de fericit ca şi voi

şi eu voi crăpa într-o zi ca şi voi
şi eu am în fiecare zi – ca şi voi
mațele pline cu excremente împuțite

şi de mine mi-e tot atât de scârbă)

ce s-a întâmplat

(ce este nimic ce faci nimic
ce cauți nimic ce vrei nimic

ce ai nimic ce te doare nimic
ce simți nimic ce spui nimic)

prostul

(molfăi cu poftă limba între dinți încerc s-o înghit şi mă gâdilă în cerul gurii – acum nu mai ştiu să înot nici să merg pe bicicletă mă întreb ce ascunde mâța habar n-am – pe la miezul nopții încep să fredonez cu gura năclăită „mulți ani trăiască, mulți ani trăiască”)

activitate

(stau pe marginea patului şi casc cu gura închisă – îmi depărtez fălcile cât pot cu buzele lipite îmi las capul pe spate şi inspir adânc cu nările dilatate – până când simt în urechi un pocnet dulce bărbia îmi tremură încet şi ochii închişi îmi lăcrimează puțin)

activitate

(mă ridic în picioare îmi dau încet capul pe spate privesc fix becul aprins cu ochii mijiți şi trag puțin câte puțin aerul pe nări – până când o înțepătură uşoară mă gâdilă între ochi înăuntrul nasului şi strănut aplecând capul într-o parte răcnind împroşcând pe nas şi pe gură muci şi scuipat)

ame**ţ**eal**ă**

(aşezat pe puntea îngustă spălată de ploaie frecând una de alta cizmele pline de glod deasupra pârâului umflat privesc aplecat apa tulbure puturoasă forfotind peste bălăriile de pe mal cărând la vale vreascuri şi gunoaie – până când pârâul se opreşte în loc şi puntea începe să meargă la deal pe deasupra apei cu o iuțeală tot mai mare gata să se izbească într-un pâlc de răchite ivit dintr-o parte azvârlindu-mă printre crengi în mâl)

chimi**ţă** se întoarce

(ce treabă am eu, cum am ajuns eu aici unde nu-i de trăit nu-i de murit e tot ce ştiu nu mai ieşisem de mult din cameră mai bine aş fi rămas acolo nici n-am ieşit din

cameră unde să mă duc e tot ce ştiu stăteam ghemuit pe un scaun acum stau lipit de perete e tot ce ştiu nu mai văzusem de mult pe nimeni acum nu mai vine nimeni unde să vină e tot ce ştiu sub fereastră era o stradă acum strada e pustie e tot ce ştiu pe fereastră intra un fel de lumină acum e întuneric e tot ce ştiu)

Întâmplări

1.
A venit primăvara. Pe trotuar o femeie gravidă a alunecat cu şoşonii pe nişte excremente dezgheţate de pisică. La semafor un bătrân şi-a suflat nasul cu două degete pe pantaloni.

2.
Dimineaţa târziu un om beat urinează pe aleea îngustă dintre blocurile cu patru etaje. Cu mâinile băgate până la cot în buzunarele paltonului descheiat – se clatină pe picioare, înainte şi înapoi, părând că se sprijină în jetul puternic de urină.

3.
Într-o noapte, în havuzul din curtea bisericii a căzut un copil care pescuia cu un magnet, la lumina neonului din pridvor, monede de 100 de lei.

Bocet

Nasul mi se înfundă încet, gura mi se umple cu bale cleioase, ochii holbaţi în gol mi se împăienjenesc. Strâng din pleoape şi lacrimile călduţe se scurg şerpuind pe obraz, până la bărbia care tremură. (Când încep să se usuce mă gâdilă şi atunci le şterg cu mâneca jilavă). Faţa înroşită, fierbinte şi umflată mi se schimonoseşte. Un scâncet răguşit îmi iese din gâtlej, întrerupt atunci când îmi trag nasul cu putere. Respir rar cu gura căscată, până mi se usucă buzele şi limba. Din când în când îmi înghit nodul din gât.

Înmormântare

Într-o zi a fost găsit mort în camera lui. Pe masă era o hârtie pe care îşi scrisese ultima dorinţă. Câteva ore mai târziu aceasta a fost îndeplinită. Un om a săpat cu hârleţul lângă gard o groapă adâncă, în care a aruncat trupul despuiat. Deasupra ei a construit un veceu din scânduri, acoperit cu o coală de tablă ruginită.

Răstignire

Au sosit odată cu zorii pe lângă zid şi unul dintre ei a scos din buzunar o bucată de cretă şi a desenat o cruce subţire pe zid. Atunci el s-a apropiat şi ei l-au ajutat să scoată paltonul şi pe urmă l-au răstignit – cu genunchii lipiţi de cruce, cu pieptul lipit de cruce, cu palmele lipite de cruce, cu faţa lipită de cruce. Apoi au plecat unul câte unul lăsând zidul în spatele lor şi, după câteva ceasuri, s-au întors. El respira încet, era viu – şi atunci l-au coborât de pe cruce, i-au scuturat hainele de moloz, l-au ajutat să îmbrace paltonul. Apoi unul dintre ei a şters cu o cârpă crucea desenată pe zid şi au plecat împreună pe lângă zid.

Răstignire

M-a dus în cârcă până pe culmea dealului, gâfâind în timp ce ei îl mânau din urmă. Ajunşi acolo, eu m-am lungit în iarbă – cu braţele desfăcute, cu picioarele întinse. Pe el l-au îmbrâncit peste mine, cu spinarea pe pieptul meu, şi i-au pironit mâinile şi picioarele peste mâinile şi picioarele mele. Apoi m-am ridicat şi am pornit încet la vale.

Sonet

În gang mă întâlnesc cu Domnul X.
E asudat, cu burdihanul lax.
Notez adresa: str. bl. ap. tel. fax.

Mă uit la ceas – e unsprezece fix.

Pe pod îmi taie calea un limax.
Mă-ntorc şi mă aplec – culeg un pix.
Mai merg. Ajung la magazinul mixt.
Îmi sar în ochi cutiile cu vacs

Din raft. Şi lada cu bricheți de cocs
Din colț. Mă sprijin pe tejghea în plex,
Privind tacâmurile de inox

Împachetate-n foi rupte din DEX.
Îmi cumpăr un pahar de matrafox.
Ieşind, mă scarpin liniştit la sex.